

**MAŁOPOLSKI KONKURS JĘZYKA POLSKIEGO
DLA UCZNIÓW SZKÓŁ PODSTAWOWYCH
W ROKU SZKOLNYM 2023/2024
Etap rejonowy – 19 stycznia 2024 r.
Temat: W imię wolności**

1. Przed rozpoczęciem sprawdzania członkowie komisji rejonowej zakreślają na zielono wszystkie uczniowskie skreślenia oraz nadpisania i zapisują na dole strony ich liczbę.
2. Zadania oceniamy zgodnie ze schematem punktowania. W tabeli pod każdym zadaniem wpisujemy **czerwonym** długopisem przyznaną liczbę punktów. Potem sumę punktów nanosimy na pierwszą stronę testu. Jeśli w schemacie punktowania wskazano kryteria, do tabelki pod zadaniem wpisujemy przyznane punkty częściowe (np. 1, 1, 1, 0).
3. Punkty przyznajemy za odpowiedź poprawną, wynikającą z lektury oraz z obserwacji świata. W schemacie punktowania podano tylko **przykładowe** odpowiedzi i wskazano **zasady ich zaliczania**. Jeśli w odpowiedziach pojawi się **błąd rzeczowy**, to w danym **kryterium** nie przyznajemy punktu.
4. Uwaga! Przy ocenie krótszych i dłuższych wypowiedzi stosowane są następujące kryteria poprawności stylistycznej i językowej: stylistyczna, frazeologiczna, leksykalna, gramatyczna (fleksyjna i słowotwórcza), składniowa, interpunkcyjna, ortograficzna (zob. *Encyklopedia języka polskiego* pod redakcją Stanisława Urbańczyka i Mariana Kucalę, wydanie trzecie poprawione i uzupełnione, Wrocław-Warszawa-Kraków, Ossolineum, 1999, s. 36-38 i 381-382). **Powtórzoną kilkakrotnie w tym samym zadaniu niepoprawną konstrukcją językową lub pomyłką w zapisie czy interpunkcji (takie samo zdanie) traktujemy jako jeden błąd.**
5. Na marginesie zaznaczamy tylko te błędy, które w danym zadaniu podlegają ocenie. Oznaczenia błędów:
  - **jęz.** – błąd językowy (fleksyjny, składniowy, frazeologiczny, słowotwórczy, leksykalny, stylistyczny, powtórzenie...),
  - **ort.** – błąd ortograficzny,
  - **int.** – błąd interpunkcyjny.
6. Podczas realizacji zadań na wszystkich etapach konkursu **obowiązuje pisownia imion i nazwisk autorów oraz tytułów tekstów podana w wykazie literatury**. Błędy w zapisie traktowane są jako błędy ortograficzne. Błędy w odmianie / brak odmiany imienia i nazwiska autora / imienia i nazwiska bohaterów jako błędy językowe.
7. Jeśli w zadaniach 2c, 3. i 7. wypowiedź będzie krótsza niż wymagana liczba słów, punkty przyznajemy tylko za realizację tematu.
8. Jeśli w zadaniach 2c, 3. i 7. wypowiedź zostanie napisana na inny temat lub w innej formie niż wskazane w poleceniu **za całe zadanie przyznajemy 0 pkt.**
9. Przy ocenie prac nie uwzględnia się zaświadczeń o dysleksji, dysgrafii, dysortografii.

Schemat punktowania				
zadanie	przykładowa odpowiedź	punkcja	zasady przydzielania punktów	
1.	Np. Bóg w centrum raju posadził drzewo wiadomości dobrego i złego, aby sprawdzić posłuszeństwo pierwszych ludzi, chciał wystawić ich na próbę, nie chciał, „by pomarli”...	0-1	1 pkt przyznaje się za poprawne wyjaśnienie.	
2.	a) Np. * W opowieści Anny Kamińskiej wąż skusił Ewę, która najpierw skosztowała jabłka, potem zawołała Adama i mu je podała... * W jednoaktówce Ewa sama zjada jabłko, nie dzieli się z Adamem. W ten sposób Biblia traci sens... * Na fresku Adam i Ewa są razem, Ewa wyciąga rękę do węża, który podaje jej owoc, Adam nachyla gałąź....	0-2	2 pkt. przyznaje się za przedstawienie sceny zerwania owocu w trzech tekstach, 1 pkt – za przedstawienie sceny w dwóch tekstach.	
	b) Np. Bóg w <i>Księdze Rodzaju</i> najpierw z wyrzutem pyta Adama, gdzie jest, potem zadaje pytania o powód zerwania owocu, następnie przeklina węża i zapowiada trudne życie poza rajem – Ewa będzie w bólach rodzić dzieci, Adam będzie ciężko pracował na roli. W wierszu <i>Ogrodnik</i> Bóg martwi się, że ludzie chcą opuścić raj i żyć poza nim, narażając się na śmierć, której symbolem jest „czaszka szczerząca zęby”...	0-2	2 pkt. przyznaje się za podanie konkretnych, szczegółowych informacji na temat działań Boga opisanych w <i>Księdze Rodzaju</i> i w wierszu Miłosza; 1 pkt przyznaje się za podanie informacji ogólnikowych z obydwu tekstów. <i>Uwaga! Jeśli uczestnik / uczestniczka nie odniesie się do obydwu tekstów otrzymuje 0 pkt.</i>	
	c)	argumentacja	0-6	
		stanowisko i argumenty	0-2	2 pkt. przyznaje się za sformułowanie własnego stanowiska i uzasadnienie go dwoma logicznymi argumentami; 1 pkt – za uzasadnienie stanowiska jednym logicznym argumentem. <i>Uwaga! Jeśli uczestnik / uczestniczka nie przedstawia stanowiska i argumentów, tylko opisuje lektury, otrzymuje za całe zadanie 0 pkt.</i>
	przykłady	0-2	2 pkt. przyznaje się za rzeczowe przywołanie dwóch tekstów na temat wygnania z raj w celu rozwinięcia argumentu; 1 pkt – za rzeczowe przywołanie jednego tekstu.	

Punkty za język i zapis są przyznawane pod warunkiem, że tekst liczy co najmniej 60 słów.			
	język i styl	1	1 pkt przyznaje się za poprawność językową (dopuszcza się 1 błąd).
	ortografia i interpunkcja	1	1 pkt przyznaje się za poprawność ortograficzną i interpunkcyjną (dopuszcza się 2 błędy, niezależnie od kategorii).
d)	Np. miejszem, za którym człowiek będzie tęsknił; marzeniem o powrocie; światem idealnym, do którego cały czas człowiek będzie dążył; mitycznym, wyidealizowanym światem, do którego chce się wrócić; domem, do którego wraca homo viator; Utopią...	0-2	2 pkt. przyznaje się za sformułowanie trzech różnych interpretacji; 1 pkt – za sformułowanie dwóch różnych interpretacji.
3.	monolog Ewy / Adama	0-7	
3.1	realizacja tematu	0-5	1 pkt przyznaje się za zbudowanie monologu (wypowiedź w 1 osobie liczby pojedynczej lub mnogiej), w którym autor błogosławi lub przeklina dar wolności. 1 pkt przyznaje się wyjaśnienie, czym dla autora jest wolność. 2 pkt. przyznaje się za szczegółowy, konkretny opis współczesnego świata (zagrożenia, wojny, śmierć, szanse, wynalazki, osiągnięcia...) w celu uzasadnienia swojego wyboru; 1 pkt – za opis ogólnikowy. 1 pkt przyznaje się za celowe zastosowanie co najmniej trzech różnych środków językowych (apostrofa, epitet, przenośnia, porównanie, wyliczenie, niedomówienia, wykrzyknienia...).
Punkty za język i zapis są przyznawane pod warunkiem, że tekst liczy co najmniej 80 słów.			
3.2	język i styl	0-1	1 pkt przyznaje się za poprawność językową (dopuszcza się 2 błędy).
3.3	ortografia i interpunkcja	0-1	1 pkt przyznaje się za poprawność ortograficzną i interpunkcyjną (dopuszcza się 2 błędy niezależnie od kategorii).
4.	W kolejności: Iffish, Gont, Roke, Osskil, Havnor	0-2	2 pkt. przyznaje się za poprawne odtworzenie nazw pięciu wysp, 1 pkt – za poprawne odtworzenie nazw trzech-czterech wysp (nie

			dopuszcza się żadnego błędu w pisowni).
5.	Np. wyspa Hosk – nazwę pospolitą piszemy małą literą, gdyż nazwa własna to rzeczownik w mianowniku, Wyspa Źródlanej Wody – nazwę pospolitą piszemy wielką literą, gdyż nazwa własna to przymiotnik i rzeczownik w dopełniaczu, Morze Pelnijskie – nazwę pospolitą piszemy wielką literą, gdyż nazwa własna to przymiotnik	0-3	1 pkt przyznaje się za podanie właściwej zasady pisowni jednej nazwy geograficznej (w objaśnieniu musi się znaleźć informacja o słowie pospolitym i własnym).
6.	Np. a) Duny wyczarował mgłę i uratował wioskę przed Kargami... b) Ogion nadaje Duny’emu prawdziwe imię i zabiera chłopca, aby go uczyć... c) Arcymag Nemmerle ratuje Geda, który przywołując Elfarran, wywołał cień... d) Ged pokonał smoka z Pendoru, zabił jego potomstwo oraz wypowiadając jego imię, zmusił do nieatakowania Archipelagu... e) Ged po otrzymaniu propozycji wspólnych rządów w Dworze Terrenon był narażony na zabicie przez różne stwory wysyłane przez męża Serret, więc postanowił uciec, zamieniając się w sokoła...	0-7	Po 1 pkt. przyznaje się za przedstawienie ważnego dla bohatera wydarzenia na podstawie cytatu (<i>nie przyznaje się punktu za streszczenie lub opis cytatu</i>). 1 pkt przyznaje się za poprawne zbudowanie wszystkich zdań złożonych (dopuszcza się 1 błąd we wszystkich zdaniach). 1 pkt przyznaje się za poprawność interpunkcyjną (dopuszcza się 1 błąd we wszystkich zdaniach).
7.	kronika	0-19	
7.1	realizacja tematu	0-11	1 pkt przyznaje się za zredagowanie fragmentów kroniki o trzech wielkich czynach Geda. Po 1 pkt. przyznaje się za barwną opowieść o jednym czynie Geda. Po 1 pkt. przyznaje się za rzeczową prezentację jednego czynu bohatera (imiona, nazwy miejsc, czas, podjęte działania, skutki). <i>Uwaga! Punkty przyznajemy, jeśli w pracy pojawią się konkretne, zgodne z lekturą informacje.</i> 2 pkt. przyznaje się za charakterystykę pośrednią i/lub bezpośrednią Geda jako uzdolnionego i odpowiedzialnego czarnoksiężnika; 1 pkt – za próbę charakterystyki.

			<p>1 pkt przyznaje się za użycie słownictwa oceniająco-charakteryzującego (bohatera, jego czyny, osiągnięcia...).</p> <p>1 pkt przyznaje się za celowe wprowadzenie co najmniej trzech różnych środków stylistycznych (epitety, porównania, przenośnie, wyliczenia, apostrofy, wykrzyknienia...).</p>
Punkty za pozostałe kryteria są przyznawane pod warunkiem, że tekst liczy co najmniej 150 słów.			
7.2	kompozycja	0-2	<p>1 pkt przyznaje się za zbudowanie zwarteo i spójnego wpisu do kroniki.</p> <p>1 pkt przyznaje się za celowe wydzielenie segmentów, akapitów, zaznaczenie czasu...</p>
7.3	język i styl	0-3	<p>poprawność językowa (gramatyczna, leksykalna, frazeologiczna, stylistyczna, składniowa...) 0-2 bł. – 3 pkt., 3-4 bł. – 2 pkt., 5 bł. – 1 pkt, 6 bł. i więcej – 0 pkt.</p>
7.4	poprawność ortograficzna	0-2	<p>0-1 bł. – 2 pkt., 2-3 bł. – 1 pkt., 4 bł. i więcej – 0 pkt.</p>
7.5	poprawność interpunkcyjna	0-1	<p>Dopuszcza się 6 błędów.</p>
8.	<p>Np. twórca idei – świnia (wieprz) Major / doświadczony, mądry, idealista, wizjoner... / zwołanie zebrania zwierząt i opowiedzenie snu... przywódca – świnia (wieprz) Napoleon / przebiegłość, spryt, podstępny, okrutny... / zabranie szczeniąt matce i wychowywanie ich na prywatnych ochroniarzy... wewnętrzny wróg – świnia (wieprz) Snowball / pracowitość, spryt, odważny, mądry... / projektowanie wiatraka... literat, propagandzista – świnia Minimus / pochlebca, lizus, służalczy, tchórzliwy.../ ułożenie poematu „Towarzysz Napoleon”... robotnik, pracownik fizyczny – koń Boxer / pracowitość, oddanie, niedociekliwy, ufny, silny... / rozbijanie bloków kamiennych do budowy wiatraka...</p>	0-11	<p>po 2 pkt. przyznaje się za poprawne uzupełnienie trzech informacji w jednym wierszu; 1 pkt – za poprawne uzupełnienie dwóch informacji w jednym wierszu.</p> <p>1 pkt przyznaje się za zapisanie wszystkich zdarzeń w formie równoważników zdań.</p>

9.	<p>a) Np. pytania retoryczne – „Czy nie pamiętacie, jak w tej samej chwili, gdy Jones i jego parobcy wpadli na podwórze, Snowball nagle się odwrócił i dał nogę, a za nim wiele zwierząt?” wykrzyknienia – „Snowball był od samego początku w zмовie z Jonesem!” zwroty do słuchaczy – „Towarzysze!” hiperbolizacja (wyołbrzymianie) informowanie o nowych odkryciach, przedstawienie ich jako niezwyklej sprawy – „wyszła na jaw rzecz straszliwa”. informowanie o nowych dokumentach – „Wynika to czarno na białym z dokumentów, które pozostawił i które odkryliśmy dopiero teraz”. podawanie nieprawdy, wmawianie – „Towarzysze, TO przecież chyba pamiętacie!” utożsamianie się ze słuchaczami, stosowanie 1. osoby liczby mnogiej – „Byliśmy w błędzie, towarzysze!”...</p>	0-3	1 pkt przyznaje się za nazwanie jednego zabiegu manipulacyjnego (nie musi być nazwa środka retorycznego) i zilustrowanie go odpowiednim przykładem z tekstu.
	<p>b) Np. Napoleon zwołał wszystkie zwierzęta i dokonał sądu nad „wspólnikami” Snowballa. Najpierw psy zaatakowały cztery świnie, które się buntowały, oraz Boxera. Potem zwierzęta przyznawały się do wymyślonych zbrodni i traciły życie.</p>	0-1	1 pkt przyznaje się za przedstawienie zdarzenia (wystarczy ogólna informacja wskazująca na sąd).
10.	<p>Np. nazwa folwarku – Folwark Zwierzęcy / Folwark Dworski sztandar – zielony obrus z namalowanymi na biało kopytem i rogiem / zielony sztandar bez znaków... forma zwrotu do drugiego zwierzęcia – „per towarzyszu”, „Towarzyszu!” / zniesienie tego zwyczaju... przykazania na smołowanej ścianie stodoły – siedem przykazań wskazujących na równość wszystkich zwierząt, informujących o zwierzętach / pozostawienie tylko jednego przykazania i dopisanie, że niektóre zwierzęta są równiejsze...</p>	0-4	1 pkt przyznaje się za prawidłowe uzupełnienie jednego wiersza.
Łącznie:		0-70	